

[Ole Bernt Henriksen]

desperation, måske som led i den omsiggribende internationale terrorisme. Jeg synes, der er noget vist skræmmende i den tanke, at atomvåben brugt af tredjelande kan vise sig at være de mest økonomiske våben og alene af den grund blive brugt. Vi er, tror jeg, langt fra sådanne betragtninger her i vores egen del af verden.

Til slut vil jeg gerne fremsætte to bemærkninger. Den ene bemærkning er, at det, der skete i Reykjavik, er blevet gjort til genstand for megen diskussion både i pressen og andre steder. Jeg synes, at det mest iøjnefaldende, der er sket i Reykjavik, er, at historien har gentaget sig, at to ledere af to store lande er mødtes og ikke er blevet enige om, hvad de har talt om, og hvor deres tanker bevægede sig hen på mødet. Det er da noget ganske normalt. Reykjavik kan stadig vise sig at føre meget vidt og langt frem mod vort måls opfyldelse, sådan som jeg også tror hr. Lasse Budtz var inde på.

Endelig vil jeg gerne sige, at jeg er lidt ked af, at man i denne sammenhæng bruger ord som »højre« og »venstre«. Hr. Lasse Budtz talte om »højrekræfter«. Jeg tror, det er meget farligt at bruge sådanne udtryk om hinanden, og jeg vil, hvis hr. Lasse Budtz vil tilgive mig, ikke i alle situationer betragte hr. Lasse Budtz som venstreorienteret – hvormed jeg ikke mener nogen giftigheder i retning af, at hr. Lasse Budtz ikke er orienteret, men jeg vil ikke generelt betegne hr. Lasse Budtz som venstreorienteret – og jeg vil meget gerne understrege, at vi er en del af dem, der somme tider kaldes højrekræfter – oh, hvilken klang er der ikke i det udtryk! – som nok ikke viser det så stærkt på dette område, hvor vores holdninger da også op gennem årene indtil for nylig er faldet meget tæt sammen med hr. Lasse Budtz' holdninger, og jeg vil sandelig ikke mene, at Socialdemokratiet på noget tidspunkt har været højreorienteret, heller ikke på de tidspunkter, hvor vi har været enige.

Jeg vil altså takke ministeren og med bemærkningerne om højrekræfterne sige, at det var godt, vi fik denne debat en gang til for dem, der måske ikke havde fulgt med de tidligere mange gange, hvor vi har ført disse debatter.

Bjørn Elmquist (V):

Ligesom forsvarsministeren indledte med at udtrykke en vis overraskelse, må jeg også sige, at jeg, da jeg læste forespørgslen igen, undrede mig over, at der ikke var en henvisning til dagsordenen fra december 1985 med, at man først og fremmest nævnte den fra maj 1984, men i det forslag om motiveret dagsorden, som forespørgselsstillerne just har læst op for os, er det blevet klart, at de også har den i tankerne, så det kan godt være, vi ikke skal hæfte os så forfærdelig meget ved den udeladelse eller forglemmelse.

Jeg vil begynde med at fastslå, at vi i mit parti fuldt deler den opfattelse, som forsvarsministeren har redegjort for, for så vidt angår regeringens initiativer efter vedtagelsen af dagsordenen i december 1985. Vi mener, at regeringen på denne måde har sat aktiviteter i værk, har udfoldet en indsats, som på ingen måde med rimelighed kan møde kritik. Til trods for, at regeringen stemte imod dagsordenen i 1985 i december, har den således gjort, hvad den kunne for at leve op til det mandat.

Hvad skete der så i konsekvens af det initiativ, som det blev regeringen pålagt at tage? Efter vores opfattelse skete der præcis det, som vi forudså og forudsagde ville ske, da vi drøftede det her i salen i december 1985. Ingen af de ligesindede stater, som vi fik besked på at vi skulle tage kontakt med, gik med som forslagsstillere eller støttede initiativet. Heller ikke den i NATO-sammenhæng, og hvad atomholdning angår, mest ligesindede stat, nemlig Norge, var lydør over for vore forslag. Det gjaldt den tidligere regering, og det gjaldt den nuværende regering.

Jeg lagde mærke til, at hr. Lasse Budtz opholdt sig nogen tid ved den skuffelse, som man måtte konstatere vel især i Socialdemokratiet over denne manglende solidaritet, eller hvad vi nu skal kalde det. Det var ikke de ord, hr. Lasse Budtz brugte, og det er ikke noget forsøg på at citere, men blot på at beskrive, hvad det var, hr. Lasse Budtz var inde på.

Man kan vel sige, at dette har isoleret os yderligere i NATO. Vi har set, hvordan forsvarsministeren i Norges arbejderpartiregning på det NATO-møde, som forsvarsministeren har omtalt, i Skotland for nylig endog ikke tog forbehold i communiquéteksten i forbindelse med omtalen af Reykjavik for så vidt angår SDI, hvorimod vores forsvarsmi-